

ת"פ 45371/09/20 - מדינת ישראל נגד בילאל חמאד

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 45371-09-20 מדינת ישראל נ' חמאד(עציר)

כבוד השופטת, סגנית הנשיא דיאנה סלע
מדינת ישראל

המאשימה

בפני
בעניין:

נגד
בילאל חמאד (עציר)

הנאשם

גזר - דין

1. הנאשם, יליד '95, הורשע על יסוד הודייתו בעובדות כתב אישום, אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון, בביצוע עבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות - לפי סעיף 333 + 35(א) (1) לחוק העונשין, התשל"ז-977 (להלן: חוק העונשין), ושימוש ברכב ללא רשות - לפי סעיף 413ג (סיפא) לחוק העונשין.

2. עובדות כתב האישום המתוקן בתמצית

א. במהלך חודש יולי 2020, במועד שאינו ידוע למאשימה, התגלע סכסוך בין הנאשם לס"ת, המתגורר בכפר בענן (להלן: המתלון והסכסוך, בהתאמה). בעקבות הסכסוך, בתאריך 1/8/20 שלח הנאשם למתלון מספר הודעות טלפוניות, שבהן קילל את המתלון.

ב. בתאריך 4/9/20 בשעות הערב, שהה הנאשם בכפר דיר אל אסד, נהג ברכב שכור מסוג מזדה 3, מ.ר. 8-855-60 ואסף את חברו אחמד עוסמאן המתגורר במקום (להלן: הרכב ועוסמאן, בהתאמה). בשלב מסוים, בעת שנסעו השניים ברכב, הבחין הנאשם במתלון והחליט לפגוע בו, על רקע הסכסוך ביניהם. בהמשך, התקשר הנאשם לחברו מוחמד אבו ורד (להלן: אבו ורד), ביקש ממנו כי יצטרף אליהם, וביא עמו מקל כדי לתקוף את המתלון, אך אבו ורד סרב לכך. זמן קצר אחר כך, אסף הנאשם את אבו ורד ברכבו, והשלשה נסעו ברכב בכפר בענה. במהלך הנסיעה, סמוך למאפיי "אלנור" שבכפר, הבחין הנאשם במתלון פעם נוספת, חזר בפני חבריו עוסמאן ואבו ורד, כי ברצונו לתקוף את המתלון, אך הם ביקשו ממנו שלא יעשה כן.

השלשה המשיכו בנסיעה לכיוון בנק לאומי בכפר בענה, ולאחר שאבו ורד משך כסף מהכספומט בבנק, המשיכו בנסיעה קצרה; אז הבחין הנאשם במתלון, יושב בגפו מחוץ לעסק "ספורט קפה", הסמוך לבנק, עם מכשיר פלאפ. נייד. רכבו של המתלון, גם מסוג מזדה 3, חנה על הכביש בסמוך אליו.

ג. הנאשם נסע נסיעה קצרה, עצר את רכבו ונטל מוט שמצא במקום, על מנת לתקוף באמצעותו את המתלון. הנאשם נסע אחורנית חזרה אל המקום בו ישב המתלון, ועצר את הרכב לפני רכבו של המתלון, באופן שחסם את נתיב נסיעתו. הוא יצא ממושב הנהג כשהוא מחזיק במוט, הלך במהירות אל עבר המתלון והכה אותו בחוזקה פעמים רבות בכל חלקי גופו. המתלון ניסה להתגונן מפני הנאשם, בכך שהרים והשליך שולחן קטן וכיסא שהיו במקום לעברו, אולם הנאשם המשיך להכותו, ורדף אחרי המתלון למרחק של מספר מטרים, עד שהמתלון הצליח להתרחק מהמקום בריצה.

בהמשך לאמור, חזר הנאשם למקום בו ישב המתלון, ונטל את מכשיר הפלאפון של האחרון שנשאר שם, כדי למנוע ממנו מלהזעיק עזרה. אחר כך, נכנס לרכבו של המתלון, ונהג ברכבו עד לביתו בעכו, על מנת שהמתלון לא יוכל לעזוב את המקום ברכבו. אבו ורד ועוסמאן עזבו את המקום ברכבו של הנאשם. למחרת, בתאריך 5/9/20 בשעות הבוקר פנה הנאשם אל מחמוד ספי (להלן: ספי) מכפר בענה, וביקש כי יודיע למתלון ולבני משפחתו שבכוונתו להחזיר להם את רכב המתלון. בהמשך לכך, השאיר הנאשם את רכבו של המתלון, כשבתוכו שני מכשירי הטלפון הניידים של המתלון, בתחנת דלק "פז" בדיר אל אסד.

ד. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלון שבר פתוח רחקני של אולנה מימין ופצע 1 ס"מ שליש דיסטלי של אמה ימין, שברים רוחביים בגליל אמצע של אצבעות IV+III ובכף יד שמאל, וסימן חבלה באזור צלעות תחתונות אספקט אחור משמאל. המתלון אושפז בבית החולים למשך 4 ימים לצורך ניתוח קיבוע ושחזור לאולנה ולגלילי כף יד שמאל. במעשיו המתוארים לעיל, חבל הנאשם במתלון חבלה חמורה שלא כדין, כשהוא נושא נשק קר, נהג ברכב ללא רשום מבעליו ונטש אותו במקום אחר.

3. הסדר הטיעון

בטרם הוחל בשמיעת הראיות בתיק, הגיעו הצדדים להסדר טיעון, שבמסגרתו תוקן כתב האישום המקורי, הנאשם חזר בו מכפירתו, הודה בעובדות כתב האישום המתוקן, והורשע על יסוד הודייתו בעבירות המפורטות בו. הצדדים לא הגיעו להסכמה לעניין העונש, והטיעון לעונש היה חופשי. לבקשת הסנגור נתבקש תסקיר של שירות המבחן בעניינו של הנאשם, שזו לו הרשעתו הראשונה.

ראיות לעונש

4. תסקיר שירות המבחן

שירות המבחן נמנע מהמלצה עונשית או שיקומית בעניינו של הנאשם. א. קצינת המבחן סקרה את נסיבותיו האישיות של הנאשם, רווק כבן 25, בן למשפחה המתגוררת בעכו, ולו 6 אחאים בגילאי 19 - 24; הנאשם מסר כי הוא מאורס לבחורה מכפר בענה. בחטיבת הביניים החל הנאשם להזניח את לימודיו ולהתחבר לחברת שווים שולית, עד אשר נשר מלימודיו באופן סופי בכתה ט', החל לצרוך סמים על בסיס יומי על רקע חברתי, והסתבך בפלילים. הנאשם הופנה לשירות המבחן לנוער בשנת 2009, בגין ביצוע עבירות אלימות, רכוש וסמים בשנת 2011 החל הנאשם לעבוד במפעל בשר בבאר שבע, עזב, אך חזר בשנת 2014 ועבד שם עד למעצרו. בשנת 2012 הופנה לטיפול ביחידה להתמכרויות בעכו, אך הקשר הופסק לאחר כחצי שנה. הנאשם מסר לקצינת המבחן מגיל 17 לערך לא צרך סם מכל סוג שהוא.

משפחת הנאשם טופלה במחלקה לשירותים חברתיים בעכו משנת 2018, על רקע מצב סוציו אקונומי הכולל בעיות בדיר, מצב כלכלי נמוך, וכן על רקע תפקוד הורי לקוי.

ב. אשר לעבירות נושא תיק זה, הנאשם הודה בפני שירות המבחן בביצוע, ומסר כי המתלון - שאותו לא הכיר - שוחח עם ארוסתו, עת הגיע הנאשם לאסוף אותה מכפר בענה. המתלון חסם את רכבו של הנאשם, החל לשוחח עמו על מקום מגוריו ועל הקשר בינו לבין ארוסתו, וכאשר הנאשם ענה לו, כינה אותו המתלון "שקרן" והחל לקלל את ארוסתו לדבריו, המתלון היכה את ארוסתו ועמד להכות גם אותו; הוא רצה להגיב באלימות למעשי המתלון, אך אנשים שהם סביבם עצרו אותו מכך. לאחר מכן נסע עם חבריו ברכבו בכפר בענה, כשראה את המתלון, סיפר להם על רצונו לתקוף אותו, הם ביקשו ממנו שלא לעשות זאת, אך הוא לא הקשיב להם. הוא מסר כי המתלון צרך אלכוהול באור יום, ולכן לאחר תקיפתו לקח הנאשם את רכבו במטרה "למנוע ממנו לעלות על ההגה, בהיותו שיכור". ביום המחרת

רצה להחזיר את רכבו של המתלונן, לעשות סולחה ולספר למשפחת המתלונן מה קרה מהצד שלו, אך הם אמרו כי הרוצים להרוג אותו. לכן, השאיר את הרכב בתחנת הדלק הסמוכה לכפר. קצינת המבחן ציינה כי במסגרת חקירת המעצר בשירות המבחן בתיק הנוכחי, שלל הנאשם נזקקות טיפולית כלשהי כמו כן, נבחנו חלופות מעצר, אך משלא נמצאו מתאימות ניתנה ביום 6/12/20 החלטה להותירו במעצר עד תום ההליכים.

ג. שרות המבחן העריך כי רמת הסיכון להישנות עבירה הינה גבוהה ברמת חומרה גבוהה. זאת, נוכח הרקע המשפחתי הרב בעייתי, החסכים הרגשיים והכלכליים שמהם סבל, העדר סמכות הורית, נשירתו מספסל הלימודים בגימנסיה, חיבורו לקבוצה שולית המצדיקה התנהגות אלימה כדרך לפתרון בעיות, שימוש בחומרים פסיכו - אקטיביים, ועוד להערכתו של שירות המבחן, הנאשם אימפולסיבי, מתקשה לווסת את דחפיו, ולצד ההכרה בחומרת האירוע, הבעת חרטה ולקחת אחריות על התנהלותו, יש נטייה לייחס את התנהלותו האלימה כתגובה למעשי המתלונן. משכך, נוכח חומרת העבירה ומאפייניו של הנאשם, הודיע שירות המבחן כי אין בידיו לבוא בהמלצה טיפולית, אשר יהיה בה להפחית את הסיכון להישנות עבירות, אך ככל שהנאשם יידון למאסר בפועל, מתבקש בית המשפט להורות לגורמי הרלוונטיים בשב"ס לשקול את האפשרות לשלבו בתהליך טיפולי בהתאם לצרכיו.

5. ראיות ההגנה לעונש

אביו של הנאשם, מר וואליד חמאד, בן 61, מסר כי הוא מוכר על ידי הביטוח הלאומי כבעל נכות צמיתה, אינו עובד לפרנסתו ומקבל קצבה. לדבריו, "אני יש לי אסטמה וכל חודשיים שלוש אני נכנס לבית חולים. יושב שם שבועיים", ובנו הנאשם נהג לעזור לו. "שהיה בחוץ היה עוזר לי. עוזר לי בכלכלה, עוזר בהכל...". (עמ' 5 לפרוט', ש' 1-14).

האב הביע כאבו על בנו העצור ובגין ההליך הפלילי המתנהל נגדו, אך גינה את העבירות שביצע, באומרו כי הוא מחנך את ילדיו שישמרו על עצמם ולא יריבו עם איש; לדבריו ניסה לפנות באמצעות אחרים, למשפחת המתלונן על מנת לנסות ולהגיע לסולחה בין המשפחות, ללא ההצלחה; עם זאת ידוע לו כי כיום הם עצמם מבקשים סולחה, והוא מעוניין בכך; "מה שמגיע להם אנחנו רוצים לתת להם...". (עמ' 15, ש' 22 - עמ' 17, ש' 12).

טיעוני הצדדים לעונש

6. טיעוני המאשימה

המאשימה עתרה להשית על הנאשם עונש המצוי במרכזו של מתחם הענישה, הנע לשיטתה בין 3.5 ל- 6 שנות מאסר בפועל, מאסר מותנה ארוך ופיצוי כספי משמעותי לנפגע העבירה.

א. באת כוח המאשימה התייחסה בהרחבה לחומרתה של עבירת האלימות שביצע הנאשם, ולצורך להילחם בתופעת "תת-תרבות הסכין" שפשטה בארצנו, באמצעות הטלת ענישה מרתיעה ומשמעותית מאחורי סורג ובריח, אשר תעביר מסר חד וברור כי גופו ושלומו של אדם אינם הפקר. לטענתה, הנאשם תקף את המתלונן באלימות קשה באמצעות נשק קר, וגרם לו לחבלות קשות וחמורות. לאחר מכן, הגדיל עשות ונטל את הרכב והטלפון הנייד של המתלונן, בהשאירו את המתלונן חבול וללא כל אפשרות להזעיק עזרה. הנאשם ביצע מעשיו בעקבות סכסוך בינו לבין המתלונן, לא היה כל צידוק למעשיו, ואף להיפך.

ב. אשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה ולפגיעה בערכים המוגנים, ב"כ המאשימה טענה כי הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה ממעשיו של הנאשם הם מהחשובים והבסיסיים ביותר- שמירה על החיים ושלמות הגוף והפגיעה בהם היא גבוהה, משגרמו מעשיו של הנאשם למתלונן חבלות קשות, מספר שברים כולל שבר פתוח, והוא אף נזקק לניתוח. פוטנציאל הנזק הגלום במעשיו של הנאשם הוא אף גבוה יותר, וחבלותיו של המתלונן היו יכולות להיות

קשות יותר, בשים לב לכך שהנאשם תקף את המתלונן בנשק קר, תוך הפעלת כוח פיזי רב. חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירה הוא מוחלט; הנאשם הוא בגיר ויכול היה להבין את הפסול אשר במעשיו. הוא תכנן את האירוע מראש, הביע בפני חבריו רצון לפגוע במתלונן, ולא שעה לבקשותיהם שלא לעשות כן. לנאשם היו הזדמנויות רבות להפעיל שיקול דעת ולהימלך בדעתו, אולם הוא היה נחוש לפגוע במתלונן.

ג. אשר למתחם הענישה, נטען כי במקרה הנדון יש לראות במעשיו של הנאשם כאירוע אחד ולקבוע מתחם עונש כולל לשתי העבירות יחד. בהפנותה לפסיקה המלמדת לשיטתה על מתחם העונש ההולם בעבירות כגון דא, ביקשה כאמור להעמידו על טווח שבין 3.5 ל-6 שנות מאסר.

ד. לעניין הנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירות, ציינה את עברו הנקי של הנאשם, והודייתו במסגרת הסדר הטיעון, בטרם הוחל בשמיעת הראיות, אשר חסכה זמן שיפוטי יקר. מאידך גיסא טענה כי התסקיר של שירות המבחן הוא שלילי, ויש לזקוף אותו לחובת הנאשם. לשיטתה, הנאשם לא נטל אחריות מלאה למעשיו, תלה את האחריות במתלונן, ולא גילה אמפטיה כלפיו. שירות המבחן העריך כי הסיכון להישנות עבירות בעניינו של הנאשם הוא גבוה, ונמנע מהמלצה טיפולית בעניינו.

לפיכך, ביקשה ב"כ המאשימה להשית על הנאשם עונש המצוי ברף האמצעי של המתחם הנטען על ידה, לצד עניש נלווית, כמפורט דלעיל.

7. טיעוני ההגנה

הסנגור ביקש שלא למצות את הדין עם הנאשם, ולהשית עליו עונש המצוי ברף התחתון של מתחם הענישה, הנטען לשיטתו במקרה הנדון בטווח הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל.

א. לטענת הסנגור, מבלי להקל ראש בחומרת מעשיו של הנאשם, יש להתחשב בכך שתוצאותיהם אינן מצויות ברף העליון של החומרה, לעומת מקרים מצערים אחרים. אכן, למתלונן נגרמו נזקים פיזיים

והוא אושפז בבית חולים למשך ארבעה ימים, אך בהעדר ראיה אחרת מטעם המאשימה, אשר לא ביקשה לקבל תסקיר קרבן עבירה, נראה כי הוא החלים מפצעיו, חזר לעצמו, והנזק שנגרם לו "כמעט נעלם".

כן ביקש להתחשב בכך שהנאשם החזיר את הרכב והטלפון הנייד למתלונן למחרת האירוע, ויצר קשר עם משפחתו כזו להגיע לסולחה; מכך יש ללמוד כי אין מדובר בעבריו.

הסנגור טען כי הרקע למעשי הנאשם הוא התגרותו של המתלונן בנאשם ובארוסתו בכפר בענה כחודש לפני האירוע הדבר אינו מהווה צידוק למעשיו אך ראוי ליתן לו ביטוי לקולה בגזירת עונשו.

ב. הסנגור התנגד למתחם הענישה הנטען על ידי ב"כ המאשימה, הפנה לפסיקה המלמדת, לשיטתו, כי במקרה הנדון לקבוע מתחם ענישה הנע כאמור בין **מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל-12 חודשי מאסר בפועל.**

ג. הסנגור ביקש להתחשב לקולה בנסיבותיו האישיות של הנאשם - רווק בן 25 שעברו נקי, העומד להינשא לארוסתו לפתוח דף חדש בחייו ולעלות על דרך המלך, וכן בנסיבות המשפחתיות הקשות בהן גדל כעולה מתסקיר שירות המבחן.

כן ביקש ליתן משקל להודייתו של הנאשם בהזדמנות הראשונה במשטרה, וכן להודייתו בשלב מוקדם של ההליך הנדון לאחר תיקונו של כתב האישום, ולחיסכון בזמן שיפוטי יקר. עוד ביקש לזקוף לזכותו את האחריות שנטל למעשיו והחרם שהביע בגינם. לעניין זה ביקש להתייחס בזירות להתרשמותו של שירות המבחן, משלא נפגש עם הנאשם פיזית, אלא בהיוועדות חזותית, כאשר הנאשם נמצא בתא המעצרים, ולמעשה לא התרשם ממנו באופן ישיר, בשל מגבלות הקורונה.

לטענת הסנגור, שירות המבחן עצמו המליץ שהנאשם יעבור הליך טיפולי במסגרת שב"ס, מה שמלמד כי מדובר ב"מקרה קלאסי" בו יש לתת משקל משמעותי לשיקום ועזרה לנאשם. לעניין זה הדגיש כי הנאשם גדל במצב סוציאקונומי קשה

נשר מלימודיו, משפחתו הייתה מלווה על ידי המחלקה לשירותים חברתיים ברווחה, וגם התסקיר משקף את נסיבות המשפחתיות והאישיות הקשות. לפיכך, סבור הסנגור כי דווקא במקרה הנדון, גם משיקולים של האינטרס הציבורי, מצוין

היה משירות המבחן כי יתערב ויאפשר לנאשם לעבור הליך שיקומי במסגרת השירות.

ד. לפיכך, ועל מנת להשאיר לנאשם פתח ותקווה להשתקם, ביקש הסנגור להשית עליו את הרף התחתון של המתן הנטען על ידו, דהיינו מאסר לריצוי בעבודות שירות.

8. בתגובה לטיעוני ההגנה, טענה ב"כ המאשימה כי גרסתו של הנאשם בדבר התגרות מצדו של המתלונן - מע לכך שלא הוכחה - מהווה סטייה מעובדות כתב האישום המתוקן, ואין ליתן לה משקל כלשהו בגזירת העונש המאשימה התנגדה לכל אמירה נוספת מעבר לעובדה המצוינת בכתב האישום כי היה סכסוך בין הנאשם למתלונן. כן טענה שאין להסיק מהעובדה שבתיק זה לא הוגש תסקיר נפגע, כי מצבו של המתלונן שפיר כיום. **בתשובה** לכך, הבהיר הסנגור כי הוא רק הציג את העובדות העולות מכתב האישום והתסקיר ואין בדברים כדי לשלול הצדקה למעשה האלימות הפסול והראוי לגינוי שביצע הנאשם.

דברי הנאשם: "אני מבקש סליחה, אני ידעתי שאני טעיתי ואני מצטער על זה. ואני משלם ביוקר על זה. ויודע שעשיתי את הטעות ואני מוכן לעשות סולחה שאני אשתחרר ומה שמגיע לו מגיע, ולא רוצה כאילו שעוד פה בלגאן" (עמ' 27 לפרוט', ש' 3-5).

דין והכרעה

9. רבות נכתב על הקושי בגזירת הדין, מקל וחומר כאשר עסקין בנאשמים צעירים שעברם נקי, אשר ביצעו עבירות חמורות. כידוע, העיקרון המנחה את בתי המשפט בעת גזירת העונש הוא עיקרון ההלימה, קרי קיומו של יחס הולם חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג העונש המוטל עליו ומידתו (סעיף 40ג. להעונשין). טרם גזירת העונש על הנאשם, על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם המבוסס על נסיבות ביצוע של העבירה הקונקרטית, הערכים החברתיים שנפגעו מביצועה ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה ונסיבות נוספות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג. לחוק העונשין).

במסגרת הענישה ההולמת, על בית המשפט לאזן בין מספר אינטרסים שונים: נסיבות ביצוע העבירה, תדירות העבירות, חומרת אופן ומידת ההשפעה שלהן על החברה מחד גיסא, ומאידך גיסא נסיבותיו האישיות של מבצע העבירה, עברו הפלילי, גילו, אפשרויות שיקום ועוד.

חומרת העבירה והערכים החברתיים המוגנים

10. א. אין צורך להכביר מילים על אודות חומרת מעשיו של הנאשם, אשר חבל במתלונן חבלה חמורה באמצעות נשק קר, נהג ברכבו של המתלונן ללא רשות, ונטש אותו במקום אחר.

הנאשם החליט לתקוף את המתלונן, על רקע סכסוך שנתגלע ביניהם כחודש ימים קודם לכן בקשר לארוסתו של הנאשם. הנאשם ניסה לשכנע שניים מחבריו לעזור לו ולהצטייד במקל לשם התקיפה, אך שניהם סירבו ואף ביקשו ממנו שלא לעשות כן. דא עקא שהנאשם, אשר היה חדור מטרות לתקוף את המתלונן, חיפש ומצא אותו שוב ושוב, ומשהבחין בפעם השלישית יושב מחוץ ל"ספורט קפה", נטל מוט שמצא במקום, חסם ברכבו את רכבו של המתלונן, הלך במהירות לעברו, והכה אותו בחוזקה פעמים רבות בכל חלקי גופו. ניסיונותיו של האחרון להתגונן מפניו לא הועילו; הנאשם המשיך להכותו ורדף אחריו מטרים ספורים, עד אשר הצליח המתלונן להתרחק מהמקום, תוך שהוא גורם לו מספר שבחים ופצעים, ושבגינוס נזקק האחרון לאשפוז ולניתוח.

בהמשך, נטל הנאשם את הרכב והטלפון הנייד של המתלונן, בהשאירו את המתלונן חבול וללא כל אפשרות להזעיק עזרה. נטילת רכבו של המתלונן והטלפון הנייד שלו, שנועדה למנוע מהמתלונן להזעיק עזרה ולקבל טיפול רפואי מלמעלה.

על רצונו של התוקף להסב לו נזקים קשים, ועל מסוכנות של ממש. הרכב והטלפונים הוחזרו רק למחרת.
ב. לחומרה אני רואה ליתן משקל לכך שאין מדובר באירוע ספונטני אליו נקלע הנאשם שלא בטובתו אלא **במעשה אי**
תוכנן על ידו מראש, והפצרותיהם של חבריו כי ימנע מתכניתו לתקוף את המתלונן לא הועילו. **חלקו של הנאש**
בביצוע העבירות הוא מוחלט ובלעדי; עסקין **בבגיר בן כ- 25**, אשר היה מודע **לפסול שבמעשיו**, יכול היה להימנע
מביצוע העבירות.

אשר **לסיבה שהביאה את הנאשם לביצוע העבירות**, גרסתו בפני קצינת המבחן כי ביצע את המעשה בעקבות התגרות
של המתלונן, לא קיבלה ביטוי בכתב האישום המתוקן, ולא הוכחה ברמת ההוכחה הנדרשת על ידי ההגנה במסגרת
הטיעונים לעונש (ראו סעיף 40 (ג) לחוק העונשין; ראו ע"פ 4442/19 **מדינת ישראל נ' שוץ** (13/11/19), וע
7876/15 **חמאמרה נ' מדינת ישראל** (30/8/17), שניהם מפי כב' הש' ברון). מכל מקום, הנאשם עמד על הודי
בעובדות כתב האישום המתוקן כהווייתו, ולא ביקש לחזור בו מהן; ועוד, אף לשיטת סנגורו אירעה ההתגרות הנטענת
כחודש ימים לפני האירוע, ואינה יכולה להוות הצדקה כלשהי למעשיו הפסולים. הדברים יפים גם לעניין טענת הנאשם
העולה מהתסקיר לפיה נטל את רכבו של המתלונן, ללא רשות, בכדי למנוע ממנו לנהוג, בשל היותו שתוי; גרסה א
אינה עולה בקנה אחד, בלשון המעטה, עם עובדות כתב האישום המותקן בהן הודה, שלפיה נטל את הרכב - כמו
הטלפון הנייד - של המתלונן כדי למנוע ממנו לעזוב את המקום ולהזעיק עזרה כדי לקבל מידי בפצעיו.
חומרה יתירה יש ליחס לכך שהנאשם תקף את המתלונן באמצעות מוט בו הצטייד מבעוד מועד, הלא במתלונן בכל חס
גופו, המשיך לעשות כן גם כאשר ניסה להתגונן מפניו, ואף רדף אחריו, עד שהצליח המתלונן להימלט.

11. רבות נכתב על החומרה שיש ליחס לשימוש באלימות ליישוב סכסוכים, ועל הצורך במיגור תופעת האלימ
הגואה בחברה באמצעות הטלת עונשים ראויים. חדשות לבקרים נתקלים אנו בתופעה המדאיגה לפיה חיל
דעות למיניהם מובילים לאלימות קשה, המסתיימת לא פעם בפגיעות קשות למעורבים ואף באובדן חיי אדם
המסר צריך להיות חד וברור, לאמור, אין לנקוט גישה סלחנית כלפי מי שביצע עבירת אלימות חמורה ואין לפס
עניינו של זה בעונש שאינו כולל מאסר בפועל לתקופה משמעותית. ראו דבריו של כב' הש' מזוז בע"פ 50/14
ג'עברי נ' מדינת ישראל (18/1/20), כדלהלן:

"בית משפט זה קבע לא אחת, כי על הענישה בגין מעשי אלימות לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל על מ
לשקף מסר מרתיע במאבק בנגע האלימות שפשט בארצנו ובתופעה של פתרון סכסוכים בכוח הזרוע והנש
"בית משפט זה עמד לא אחת על הצורך בהרתעתם של עבריינים הפונים 'לפתור סכסוכים' בכוח הזרוע. בפס
דין רבים נקבע כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו ולהטיל עונשים מרתיעים ומשמעותיים על מי שבר
בחירה בלתי נסבלת בדרך האלימות, למען יועבר מסר מתאים לעבריינים ולחברה כולה" (ע"פ 941/132 אבי
פרץ נ' מדינת ישראל (26.11.2013))."

וכך נאמר לגבי חוסר הסובלנות של הציבור, אשר נפשו נקעה מהאלימות הגואה במחוזותינו:

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלימות הפושה בחברה הישראלית ועל הצורך של איחוד כוחות של
הרשויות לצורך מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפט במאבק הוא הטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים
על הנוקטים באלימות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן לעבריין האינדיווידואלי, והן לעבריי
הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה". (ע"פ 4173/07 פלוני נ' מ
(16/8/07), מפי כב' הש' ארבל; כן ראו ע"פ 9630/09 זוהר נ' מ"י (20/7/10), מפי כב' הש' ג'ובראן).

לא אחת נפסק כי האינטרס הציבורי המובהק לשרש נקיטתה של אלימות לשם יישוב מחלוקות, גמירת חשבונות וסכסוכ
תוך שימוש בסכין או כלי משחית אחרים, מחייב ענישה בדמות עונשי מאסר משמעותיים. (ראו ע"פ 2292/98 **מ"י נ' ה**
(22/6/98), מפי כב' הש' מצא; ע"פ 3573/08 **עוודרה נ' מ"י** (13/4/10), מפי כב' הש' דנציגר; ע"פ 4225/16 **מדי**
ישראל נ' קדאח (13/10/16), מפי כב' הש' שהם).

כזכור, להרשעתו של הנאשם בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, מצטרפת גם הרשעה בעבירה של שינוי ברכב ללא רשות.

12. הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מהעבירות שביצע הנאשם הם קדושת החיים, שמירה על שלו בטרוננו וכבודו של הציבור בכלל והמתלונן בפרט, והגנה עליהם מפני אלימות; לכך מתווסף הערך של שמירה רכוש וקניינו של הציבור בכלל ושל המתלונן בפרט. מידת הפגיעה בערכים המוגנים היא משמעותית, נוכח הנזל שנגרמו בפועל למתלונן, כמפורט לעיל.

למתלונן נגרם שבר פתוח רחקני של אולנה מימין, פצע באמה ימין, שברים רוחביים בגליל אמצע של שתי מאצבעותיו בכף ידו השמאלית, וסימן חבלה באזור צלעות תחתונות משמאל. המתלונן היה מאושפז בבית החולים למש 4 ימים ועבר ניתוח קיבוע ושחזור לאולנה ולגלילי כף יד שמאל.

אשר לנזקים שהיו עלולים להיגרם למתלונן, אין צריך להרחיב את הדיבור על פוטנציאל הנזק הרב הגלום בהכאתו אדם בחזקה באמצעות מוט, ורק למרבה המזל לא הסתיים האירוע הנדון בנזקים חמורים יותר. יש להצטער על ניסיונו של הנאשם להקל ראש בחומרת הפגיעות שגרם למתלונן, ודין טענתו כי העובדה שלא הו תסקיר נפגע עבירה מלמדת כי המתלונן חזר לאיתנו, ומצדיקה הקלה בעונשו - להידחות. יפים לעניין זה דבריה השופטת ארבל בע"פ 6695/08 פלוני נ' מדינת ישראל (26/1/09), כדלהלן:

"פעמים רבות תסקיר קרבן חיוני הוא בכדי להציג בפני בית המשפט את מצבו העדכני של קרבן העבירה ולעם על הנזקים שנגרמו לו או לה. ואולם, מקום שלא הוגש תסקיר קרבן אין משמעם של דברים כי בית המשפט רש להניח כי נפגע העבירה יצא ללא פגע והעבירה שבוצעה בו לא הותירה בו רישומה. מדובר בעבירות שהנזק טב בהן מעצם טיבן וקיומו הוא בבחינת הנחה שאין צורך להוכיחה. כמובן, מקום שמבקשים להראות את חומ הנזק והיקפו, יכול הדבר להיעשות באמצעות תסקיר קרבן. מכאן, היעדרו של תסקיר קרבן אינו מעלה וא מוריד במקרה דנן וגם אם המתלוננת היא אכן נערה חברתית ומתפקדת, הלוא זה למרות מעשיו של המער ואין בכך כדי להפחית מחומרתם. (שם, בפסקה 9)".

נוכח האמור לעיל, בנסיבות העניין, ובמיוחד מטעמי הרתעה, ראויים מעשיו של הנאשם לתגובה עונשית הולמת בדמות מאסר משמעותי מאחורי סורג ובריה.

מתחם הענישה

13. א. העונש המרבי הקבוע בחוק העונשין בצידה של עבירת חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, לפי סעיפים 333 ו-335(א)(1) - הוא 14 שנות מאסר, ובצידה של העבירה של שימוש ברכב ללא רשות, לפי סעיף 413ג סיפא - 14 שנות מאסר.

בנסיבות העניין, מקובלת עלי עמדת המאשימה, שאינה שנויה במחלוקת, כי יש לראות במעשים שביצע הנאשם "אחד", ולפיכך לקבוע מתחם ענישה עונש כולל לשתי העבירות יחד.

ב. מעיון בפסיקתם של בתי המשפט עולה כי קשת הענישה בעבירת האלימות שביצע הנאשם, תוך שימוש בנשק קר, ה מגוונת ותלויה במשתנים רבים ובנסיבותיו הייחודיות של כל מקרה ומקרה. יפים לעניינו דבריו של כב' הש' דנציגר בע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל (25/12/14; להלן: **עניין מהדי**):

" כנקודת מוצא לדיון יש לשוב ולהדגיש כי העבירה שבה הורשע המערער - חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ל סעיף 333 לחוק העונשין ביחד עם סעיף 335(א)(1) לחוק - הינה עבירת אלימות חמורה שהעונש המי הקבוע בצידה הינו 14 שנות מאסר בפועל. בפסיקת בית משפט זה ניכרת בשנים האחרונות מגמה ברורה החמרה בענישה בעבירות אלימות באופן כללי ובעבירת החבלה החמורה בנסיבות מחמירות באופן ספציפי. "

משפט זה ציין לא אחת כי יש להילחם בנגע האלימות שפשט בארצנו וכי תרומתו של בית המשפט למלחמה הינה בהטלת עונשים מרתיעים ומשמעותיים שישקפו מסר מרתיע לעבריינים ולחברה כולה. לפיכך נקבע כי כענישה זו צריכה לכלול רכיב משמעותי של מאסר בפועל מאחורי סורג ובריא [ראו למשל: ע"פ 5153/13 פלוני מדינת ישראל (13.1.2014) (להלן: עניין פלוני); ע"פ 6971/13 עמרן נ' מדינת ישראל (23.9.2014) (להלן: עניין עמרן); ע"פ 4061/12 בדארנה נ' מדינת ישראל (4.9.2012)].

עיון בפסיקת בית משפט זה בשנים האחרונות עולה כי קשת הענישה בעבירות אלימות, הנעשות תוך שימוש בנשק, היא רחבה ומגוונת, אך היא כוללת ברוב המקרים עונשי מאסר בפועל שנעים בין 18 ל-24 חודשי מאסר בפועל, ככל שהנאשם הודה במסגרת הסדר טיעון [להרחבה ראו סקירת הפסיקה בפסקאות 12-11 בעניין פלוני], ואף עונשי מאסר בפועל המגיעים לארבע שנות מאסר בפועל במקרים חמורים במיוחד. עם זאת, כבתחום במשפט הפלילי ניתן למצוא גם מקרים שבהם הענישה חורגת מהאמור לעיל - בין אם לחומרה ובין אם לקולא - בשים לב לנסיבות הספציפיות של כל מקרה ומקרה. דוגמא מובהקת של ענישה מחמירה יותר, בשים לב לנסיבות החמורות של אותו מקרה, ניתן למצוא בעניין

עמרן, שבו הושתו על שלושת הנאשמים עונשים שנעו בין 34 ל-43 חודשי מאסר בפועל. מנגד, ניתן למצוא מקרים שבהם הושתו עונשים קלים יותר בעבירות אלימות שבוצעו בנסיבות דומות למקרה דנן, לרבות עונשי מאסר בני שישה חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות [ראו למשל: ע"פ 5794/13 מדינת ישראל נ' שני (2.4.2014); ע"פ 5641/09 מדינת ישראל נ' ברזינסקי (22.3.2010); ע"פ 10676/07 אביטאן נ' מדינת ישראל (18.9.2008)]. (ההדגשה אינה במקור - ד.ס.).

באי כוח הצדדים הפנו לפסיקה לתמיכה בעמדתם זו בכה וזה בכה, כאשר כל אחד מהם הפנה הן למקרים חמורים ופחות מהעניין הנדון בפניו, וביקש לאבחן את פסקי הדין אליהם הפנה הצד שכנגד, או חלקם. לעניין האופן לקביעתו של מתחם הענישה וההבחנה בין מתחם הענישה לבין הענישה הנוגת, המהווה רק אפרמטרים לקביעתו, ראו דבריה של כב' הש' ארבל בע"פ 1323/13 חסן נ' מ"י (5/6/13).

14. ב"כ המאשימה, אשר עתרה, כאמור, לקביעת מתחם עונש הנע בין 3.5 ל-6 שנות מאסר, הפנתה לתמיכה בעמדתה לפסיקה במקרים דומים ואחרים, כדלהלן:

א. בע"פ 6484/14 תלחמי נ' מדינת ישראל (6/12/15), מפי כב' הש' מזוז, נדחה ערעורו של נאשם בן 47, נעדר עפילי, אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ונדון ל- **21 חודשי מאסר בפועל, בתוך מתחם הענישה הנע בין 15 ל-48 חודשי מאסר, ועונשים נלווים;** בעקבות ריב שהתגלע בין הנאשם למתלונן, משסירב המתלונן לאפשר לנאשם לקחת מהמפעל שבו עבד המתלונן מיכל שאינו שייך לו וביקש ממנו לעזוב המקום, דחף הנאשם את המתלונן לאחר שקילל אותו, והמתלונן דחפו בחזרה. או אז הרים הנאשם מהרצפה מוט מתחת ומשונן, הניפו לעבר ראשו של המתלונן, פגע בידו השמאלית שהונפה כדי להגן על ראשו, וגרם לו לחבלות אשר הצרכו אשפוז וניתוח. בית המשפט העליון קבע כי בית המשפט המחוזי לא חרג ממתחם העונש הולם, ואף בתוך המתחם החמיר יתר על המידה עם הנאשם.

ב. בע"פ 167/13 אבו זאייד ואח' נ' מדינת ישראל (14/8/13), מפי כב' הש' סולברג, נדחו ערעוריהן של שתי נאשמות אשר הורשעו על יסוד הודייתן בכתב אישום אשר תוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. שתי הנאשמות, בשנות ה-20 לחייהן, ונאשמת שלישית נסעו במונית שירות לאחר שחזרו מבילוי ושתי אלכוהול במהלך הנסיעה תקפו באכזריות וללא סיבה נוסעת אחרת כבת 45, שעשתה דרכה למקום עבודתה. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נמצא בין 12 ל-48 חודשי מאסר, וגזר על כל אחת מהנאשמות 30 חודשי מאסר בפועל, ועונשים נלווים.** בית המשפט העליון קבע במקרה הנדון ומבלי להקל ראש בשיקולי השיקום, ידו של האינטרס הציבורי על העליונה.

ג. בע"פ 5153 פלוגי נ' מדינת ישראל (13/1/14), מפי כב' הש' דנציגר, נדחה ערעורו של נאשם, אשר הורשע על ידי הודייתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע בצוותא של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. באותו מקרה, משגילה המתלונן המתגורר בשכנות לנאשם ולשני אחיו (נאשמים אף הם) - כבל אינטרנט על גג הבית, שבאמצעותו ניסו הנאשם ואחיו לגנוב אינטרנט, ביקש מהנאשם להסירו מהגג. במהלך חילופי דברים בין השניים, תקף הנאשם את המתלונן, דחפו והפילו ארצה. אז הגיעו אחיו של הנאשם, כשהם מצוידים במקלות מעץ, ובמקביל הצטייד גם הנאשם באת חפירה שהיה בקרבת מקום. בעוד המתלונן שכוב על הארץ, החלו הנאשם ואחיו להכותו בראשו ובכל חלקי גופו בחוזקה בצוותא, באמצעות הכלי שהחזיקו. כתוצאה מכך, נגרמו למתלונן המטומות ושברים רבים בעצמות הפנים. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתלונן העונש ההולם נע בין 2 ל- 4 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשם ועל נאשם 2 שלוש שנות מאסר בפועל, ל ענישה נלווית. על נאשם 3, קטין, הושתו 20 חודשי מאסר בפועל.

ד. בע"פ 7475/14 מהדי הנ"ל, מפי כב' הש' דנציגר, התקבל ערעורו של נאשם, אשר הורשע על יסוד הודייתו בעובדת כתב אישום שתוקן בהסדר טיעון, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, ונידון בבית המשפט המחוזי ל - **24 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים. באותו מקרה, בעוד הנאשם והמתלונן מצויים בפקק תנועה, התגלע ביניהם ויכוח על רכישת עקיפת המתלונן את רכבו של הנאשם; הוויכוח התפתח לכדי דחיפות הדדיות, אך אנשים הפרידו ביניהם. בהמשך, לא שהמתלונן התקדם בפקק, הגיח הנאשם - צעיר בן 29, שלחובתו עבר פלילי בגין תקיפת שוטר ואיומים - כשברשותו סכין עבודה ממתכת, והיכה באמצעותו את המתלונן מספר פעמים בפניו. כתוצאה מכך, נשברו למתלונן שלוש שיניים ונגרם חתך בשפתו. **בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 12 ל- 48 חודשי מאסר בפועל**, וגזר על הנאשם עונשים, כמפורט לעיל. בית המשפט העליון מצא שיש מקום להפחית מעט בעונשו של הנאשם בשל שיהוי של כשנת וחצי בהגשת כתב האישום, וכן בחלוף יותר מארבע וחצי שנים עד למתן גזר הדין, והעמיד את עונשו על **20 חודשי מאסר בפועל**.

ה. בע"פ 935/14 אוסטרוביץ נ' מדינת ישראל (30/11/14), מפי כב' הש' זילברטל, נדחה ערעורו של נאשם בן 39 בעל עבר פלילי בעבירות רכוש ואלימות, אשר הורשע על פי הודייתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות בעקבות ויכוח שהתפתח בין הנאשם לחברו המתלונן, שלף הנאשם שני סכיני מטבח שהיו חבויים מתחת לחולצתו וגזר על המתלונן חתכים ביד ובכתף שמאל. הנאשם אף המשיך לדקור את המתלונן בעת שניסה להימלט, דקירה עמוקה בשם בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 3.5 ל- 5 שנות מאסר בפועל** והשית על הנאשם **20 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים. בית המשפט העליון קבע כי עונשו של הנאשם, המצוי ברף העליון של מתחם הענישה, ראוי בנסיבות העניין.

ו. בע"פ 4486/17 ברוך נ' מדינת ישראל (25/12/17), מפי כב' השופטים פוגלמן, ברק-ארז ואלרון, התקבל ערעורו של נאשם שנידון ל - **32 חודשי מאסר בפועל** ולעונשים נלווים - לאחר שבית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין **24 ל- 60 חודשי מאסר בפועל** - ועונשו הועמד על **26 חודשי מאסר בפועל**, בשל היותו צעיר שזהו לו מאסר הראשון ועל מנת לעודד בהמשך תהליך שיקום. הנאשם הורשע על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון, בביצוע בצוותא של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בעקבות סכסוך כספי שנתגלע בין הנאשם לחברו המתלונן, הלך הנאשם עם אחיו ממכריו לבית המתלונן, ואמר לו שהוא "הולך לפוצץ ולקרוע את המתלונן". משלא מצאוהו בביתו, חיפשוהו בנסיגה ומשהבחינו בו סמוך לביתו, יצאו השניים מהרכב במהירות, והחלו לרוץ לעברו; המתלונן ניסה להימלט מהם ונפל הכביש, ואילו השניים תפסו אותו וגררוהו לחניה צדדית; המכר אחז במתלונן, היכהו בחוזקה בעינו באמצעות אגרוף הנאשם היכה אותו בכוח פעמים רבות בכל חלקי גופו, וגרמו לו שבר בארובת בעין, זעזוע מוח, המטומות ושריטות בכל חלקי גופו. שכן שיצא מביתו לשמע הצעקות, חילץ את המתלונן והכניסו לביתו, אך השניים נכנסו לבית השכן, ללא מהמתלונן מפתחות של אופנוע השייך לנאשם - ושהיה בשימוש ברשות הנאשם - ואת הטלפון הסלולרי שלו ועזבו המקום. בהמשך, החזיר הנאשם את הטלפון למתלונן ללא כרטיס סים.

בתיק אחר הושתו על המכר **42 חודשי מאסר בפועל** ועונשים נלווים במסגרת הסדר טיעון "סגור".

ז. בת"פ (מרכז) 21477-04-17 **מדינת ישראל נ' זבידה** (26/4/18), מפי הש' מרשק- מרום, הורשע נאשם על יסוד הודייתו במסגרת הסדר טיעון, לאחר שנשמעו כל הראיות בתיק, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, תקיפת הגורמת חבלה של ממש בנסיבות מחמירות ואיומים. באותו עניין, בעקבות שיהיו בתיקון רכבו של הנאשם במוסך, הוא הוצעו, לקלל ולאיים על המתלונן, בנו של בעל המוסך. לדרישת הנוכחים, הוא עזב את המוסך עם רכבו, אך חזר סמוך לאחר מכן עם אחר, כששניהם מצוידים במוטות. השניים התקרבו למתלונן ששכב מתחת לרכב שתיקן, וכשניסה ברכב להרגיעם ולמנוע מהם להגיע אליו, תקף הנאשם את בעל הרכב באמצעות המוט, הכה בו ופגע בידו; לאחר שנט אותו, המשיכו השניים לעבר המתלונן, והנאשם חבט בעצמה בראשו ובידיו באמצעות המוט מספר פעמים. בשל התקיפתו נגרמו למתלונן פצע חתך בקרקפת באורך של 5 ס"מ ושבר פתוח באמה, אשר הצריך ניתוח ואשפוז, ואילו לבעל הרכב נגרמה חבלה באמתו השמאלית.

בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 2 ל- 5 שנות מאסר בפועל, והשית על הנאשם - שלו ע** פלילי מכביד הכולל 9 הרשעות במגוון עבירות רכוש, אלימות וסמים, ריצה במהלך השנים למעלה מ- 9 שנות מאסר וביצע את העבירות הנדונות בעוד מאסר מותנה תלוי ועומד נגדו - **42 חודשי מאסר בפועל**, ועונשים נלווים. המא

המותנה הופעל בחופף.

ח. בת"פ (מרכז) 26874-02-13 **מדינת ישראל נ' קוסמוצוק** (19/12/13), מפי כב' הש' ברנט, הורשע נאשם לא שמיעת ראיות בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. בעקבות ויכוח בין הנאשם לבין חברו המתלונן, בגין תחרות תשומת ליבה של אישה, היכו השניים זה את באגרופים. לאחר שנרגעו הרוחות, ניסה המתלונן לעזוב את המקום, הנאשם הצטייד בסכין מטבח ורץ לעברו כשהוא אווז את הסכין בידו. במהלך ניסיונו של המתלונן להתחמק ממנו, הו הנאשם ארצה, וכאשר התרומם דקר את המתלונן בבטנו. המתלונן הובהל לבית החולים במצב קשה ונזקק לטיפול רפ ואשפוז. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם נע בין 18 ל- 48 חודשי מאסר בפועל, והשית**

הנאשם 24 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, תוך שהתחשב לקולה בין היתר בהיות הנאשם נעדר עבר פלילי בנסיבותיו האישיות וכן בעובדה שטרם ביצע העבירה ארעה תגרה במהלכה הכה המתלונן את הנאשם וגרם לו לחבלות. **15. ב"כ הנאשם**, אשר עתר, כאמור, לקביעת מתחם ענישה הנע בין מספר חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות ל- 12 חודשי מאסר בפועל, וביקש להשית על הנאשם עונש המצוי ברף התחתון של המתחם, הפנה לפסקי בעבירות דומות, כדלהלן:

א. בת"פ (חי') 518-11-19 **מדינת ישראל נ' עבוד** (19/9/20) מפי כב' הש' בש, הורשע נאשם על יסוד הודייתו במסג הסדר טיעון בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. באותו מקרה, על רקע תאונת דרכים שארעה בין רכב בו נ פלוני לבין רכבו של הנאשם, שביניהם לא הייתה הכרות מוקדמת, התפתח בין השניים ויכוח מילולי ופיזי. לאחר כשלו ימים נסע הנאשם ברכבו אחרי רכב שהסיע את פלוני אל קרבת ביתו, ולאחר שפלוני ירד מהרכב והחל ללכת ברגל, אחריו הנאשם, אחז בצווארו, הרימו גבוה באוויר, הפילו ארצה בחזקה, גרר אותו מספר מטרים על האספלט והיכה א באגרופים בראשו ובכל חלקי גופו; הוא המשיך לתקפו גם כאשר ניסו שכנים שנכחו במקום להרחיקו. לאחר מכן הנאשם את המקום, אך חזר זמן קצר לאחר מכן ברכבו אל הבית כדי לבקש סליחה מאחד השכנים. בשלב זה יצא א של פלוני כשהוא מחזיק תרמוס בידו, זרק לעבר הנאשם את התרמוס מספר פעמים, ובאחת מהן פגע באמצעותו בפ של הנאשם. הנאשם אשר יצא מרכבו כשהוא מצויד באלה הכה את אבי פלוני באמצעותה בידו ובראשו. כתוצאה מ נפל האחרון ארצה, הרים את התרמוס מהרצפה וזרקו לעבר הנאשם אך לא פגע בו, והנאשם עזב את המקום ברכ כתוצאה ממעשי הנאשם נגרמו לפלוני שבר בארובת העין, סימני חבלה ושפשופים בחלקים נרחבים בגופו, ולאביו של פל - חתך בקרקפת, שבר באמת היד חייב ניתוח. המתלוננים אושפזו בבית החולים למשך 5 ימים.

בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש ההולם את מעשיו של הנאשם- בין היתר בהתחשב באירוע המקדים וב

שתקיפת אביו של פלוני לא הייתה מתוכננת וכי הנאשם הותקף קודם לכן על ידו - **נע בין 15 ל- 36 חודשי מאסר**; המשפט מצא לנכון לסטות לקולה מהמתחם בעניינו של הנאשם - רווק בן 27 שעברו נקי - בקבעו כי מדובר במעידה פעמית מבחינתו, עליה הצר והתחרט מאוד ואף הביע אמפטיה כלפי המתלוננים ורצון לפצותם, משלא הושלם הסולחה בין הצדדים. כמו כן ניתן משקל לכך שהנאשם הביע נכונות להשתלב בהליך טיפולי בתחום האלימות, ולתסלול שירות המבחן המלמד על סיכוי ממשי לשיקומו. לפיכך, השית על הנאשם **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות** ועונשים נלווים.

ב. בת"פ (י-ם) 4198-05-19 מדינת ישראל נ' גולא (25/10/20), מפי כב' הש' אלכסנדר רון, הורשע הנאשם על הודייתו במסגרת הסדר טיעון בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות. במהלך ויכוח שהתפתח בין הנאשם למתלונן במהלך נסיעה ברכב - עת היו שתויים - ויכוח שהסלים לכדי דחיפות וקללות, הכה הנאשם את המתלונן בפניו באמצע בקבוק בירה מזכוכית והבקבוק התנפץ. כתוצאה מכך נפגעה ראייתו של המתלונן והוא נזקק לניתוח ולטיפול רפואי ממושך. שירות המבחן העדיף הליך שיקומי בעיניו של הנאשם. בית המשפט המחוזי קבע כי מתחם העונש נע בין **9 ל- 10 חודשי מאסר**, והשית על הנאשם **9 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות**, מאסר מותנה ופיצוי; בגזר הדין הובהר אלמלא היה הנאשם נתון במעצר פרק זמן של 41 יום ובהמשך במעצר בפיקוח אלקטרוני במשך כשנה ורבע, היה מל להשית עליו עונש של מאסר בפועל.

ג. בת"פ (חי') 59239-05-18 מדינת ישראל נ' פלד (8/11/20), מפי כב' הש' אליקים, הורשעה נאשמת לאחר שמי ראיות בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, הפקרה אחרי פגיעה, הפרעה לשוטר בעת מילוי תפקידו, ונהיגה לרישיון נהיגה תקף. הנאשמת נהגה ברכב ללא רישיון נהיגה תקף, והתבקשה על ידי שוטרת לעצור לצד הדרך לצורך בדיקה שגרתית, שבמהלכה התברר כי הנאשמת היא גם עריקה מצה"ל. במהלך הבדיקה, משנשקלה אפשרות מעצרה של הנאשמת, ברחו האחרונה מהמקום, תוך שהסיטה את הרכב אל כיוון גופה של השוטרת, בעודה האוחזת ברכב, ליצור לעצמה נתיב מילוט גם במחיר של פגיעה וודאית בגופה של השוטרת, שהוטחה אל כביש האספלט; זאת, בהותי אותה מוטלת על הכביש מדממת מראשה. כתוצאה ממעשיה נגרמו לשוטרת חתך מדמם בקרקפת, שברים בשתי אצבעות יד שמאל, שפשופים בכף היד, וכאבים בצוואר ובגב שנמשכו ימים ארוכים; שהביאו לאשפוז של יומיים ולניתוח בגין ש באצבעה. בית המשפט המחוזי קבע כי **מתחם העונש ההולם במקרה זה נע בין 10 ל- 30 חודשי מאסר בפועל** ופסילה מלנהוג במתחם שבין 3 ל- 10 שנים. בשקלול הנסיבות והשיקולים השונים, לרבות נסיבותיה האישיות של הנאשמת נגזרו עליה **14 חודשי מאסר בפועל**, מאסר על תנאי, פסילה למשך חמש שנים ופיצוי לשוטרת בסכום של 70,000 ₪.

16. ראו גם הדברים שנאמרו בע"פ 8597/07 **ח' ז' נ' מ"י (15/1/08)**, מפי כב' הש' ג'ובראן, רובינשטיין ודנציג שם הודה הנאשם בכתב אישום מתוקן **לאחר שהושגה סולחה בין הצדדים הניצים**:
 "... גם במקרה דנא באה הרמת הסכין בסיטואציה שאינה מצדיקה זאת, על רקע סכסוך נושן בין משפחות וא ביטוי שפתיים של המתלונן שלא נשא חן בעיני המערער. כגון דא עמלים אנו לשרש. במעשי דקירה שנשתי בפגיעה של ממש שלוש שנות מאסר בפועל, אף אם אינן עונש קל, אינו עונש חמור שיש להתערב בו. ראו סקירת פסיקה בע"פ 607/07 עבדל סאלם נ' מדינת ישראל (לא פורסם) (2007), שם הושת לבסוף עונש שנתיים (במקום שנתיים וחצי) ודובר על עונשים "הנעים סביב שתי שנות מאסר בפועל... פעמים מעלה ופעמים מטה". ואכן, מנגד לעונשים הקלים יותר שהציג עו"ד מסאלחה בחריצותו, עומדים עונשים חמורים יותר, ובהם שלוש שנות מאסר, שהגישה המדינה, ויש גם חמש שנות מאסר, הכל לפי הנסיבות..."

17. בנסיבות העניין, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים הנדרשים לעניין, על רקע טיעוני הצדדים, בהתחשב בנסיבות ביצוע העבירות, תוך שימוש בנשק קר, בערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, בפגיעה המשמעותית בידו השמאלית של המתלונן, ובמדיניות הענישה הנהוגה כמפורט לעיל, אני רואה להעמיד את מתחם העונש ההולם במקרה זה - על טווח שבין 24 ל- 54 חודשי מאסר בפועל.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

18.

יחד עם זאת, הענישה היא לעולם אינדיבידואלית, ובמסגרת קביעתו של העונש המתאים לנאשם יובאו בחשש שיקולים הנוגעים לנסיבותיו האישיות.

א. לקולה אני רואה להתחשב בהודייתו של הנאשם בעובדות כתב האישום, אשר תוקן במסגרת הסדר הטיעון בשלב מוקדם של ההליך, עוד בטרם ניתנה תשובתו לכתב האישום, אשר חסכה זמן שיפוטי יקר. כן אני רואה לזקוף לזכותו של הנאשם את האחריות שנטל על עצמו למעשיו והחרטה שהביע בגינם, אם כי בפני קצת המבחן ניסה למזער את אחריותו, בנסותו להשליך התנהגותו האלימה להתגרות של המתלונן בו, שאין חולק אירעה כחודש ימים לפני האירוע. מכל מקום הנאשם הורשע על יסוד הודייתו במסגרת הסדר הטיעון, ועמד על גם לאחר קבלת התסקיר.

לא זו אף זו, משהודיע הנאשם כי הוא מוכן לפצות את המתלונן בגין הנזק שגרם לו, הרי שיש בכך נטילת אחר מלאה.

ב. עוד אני רואה להתחשב בגילו הצעיר של הנאשם ובנסיבותיו האישיות והמשפחתיות הקשות שפורטו בהרחבה בתסקיר בעניינו, וכן מפי סנגורו ואביו. הנאשם, בן 25, מאורס, נעדר עבר פלילי, גדל במשפחה מורכבת וקשת יום, שסבלה ממסוציו אקונומי קשה, בעיות דיור וקושי בתפקוד הורי. הוא נשר מלימודיו בשנת הלימודים התשיעית, לאחר שהתחלחברת שוליים, החל לצרוך סמים, והסתבך בפלילים, אך מאז שנת 14' ועד למעצרו בתיק זה עבד הנאשם לפרנס במפעל בשר, שמר על רצף תעסוקתי וניהל אורח נורמטיבי לכאורה. כן אני רואה להתחשב בעדותו של אבי הנאשם, עקב מצבו הבריאותי הקשה סייע הנאשם רבות בפרנסת המשפחה עד למעצרו בתיק זה.

לא נעלמו מעיני דברי אביו של הנאשם אודות הסולחה שניסה לגבש, אך מדבריו ניתן להבין כי כל שיש בידו להגן למשפחת המתלונן היא בקשת סליחה, נוכח נכותו וחסרון הכיס הכבד שבו הוא שרוי.

ג. עוד יש משמעות לכך שהנאשם עצור מיום 5/9/20 ועד היום, וכי זהו לו מאסרו הראשון.

ד. מאידך גיסא, שירות המבחן נמנע מהמלצה טיפולית, משהעריך כי **קיימת בעניינו של הנאשם רמת סיכון גבוה להישנות עבירות אלימות ברמת חומרה גבוהה**; בין השאר מהתרשם מנאשם אימפולסיבי, המתקשה לווסת את דחסיורואה באלימות דרך לפתרון סכסוכים, כמו גם הסביבה בה הוא שוהה.

נתתי דעתי לטענת הסנגור כי בשל אילוצי הקורונה, לא נפגש הנאשם פיזית עם קצינת המבחן, והשיחות עמו התקייבהיוועדות חזותית בהיותו במעצר. עם זאת, בהעדר ראיה אחרת, לא הוכח בפני כי היה בכך כדי לפגום ביכולתו של שירות המבחן להתרשם כנדרש מהנאשם ולגבש הערכותיו לגביו.

ה. בנתונים אלה, לא מתקיימת נסיבה המצדיקה סטייה לקולה ממתחם העונש ההולם; ברי כי שליחתו של הנאשם למאסר בפועל ממושך תפגע בו ובמשפחתו, ואכן קיים חשש כי למאסר ראשון עלולות להיות תוצאות בלתי רצויות, מנגד עומד הצורך בהגנה על בטחון הציבור ושלומם, נוכח מסוכנותו הגבוהה של הנאשם, באמצעות ענישה הולמת ובגן ממשי בגין מעשיו, ונוכח הכאב והסבל שגרם למתלונן משגרם לשלושה שברים בידו השמאלית.

עם זאת, נוכח מכלול השיקולים לקולה שפורטו לעיל - לרבות גילו הצעיר, נסיבותיו האישיות, תקופת מעצרו ולקיי האחריות על ידו - לא ימוצה הדין עם הנאשם.

סיכומי דבר

19.

נוכח על המקובץ, אני רואה להשית על הנאשם עונשים כדלהלן:

א. **24** חודשי מאסר בפועל, בניכוי תקופת מעצרו בתיק זה החל מיום 5/9/20 ועד היום.

עמוד 12

ב. 12 חודשי מאסר על תנאי, שהנאשם לא יישא בהם זולת אם יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע כל עבירת אלימות מסוג פשע.

9 חודשי מאסר על תנאי, שהנאשם לא יישא בהם זולת אם יעבור בתוך 3 שנים עבירה של שימוש ברכב ללא רשות או עבירת רכוש שהיא פשע.

20. אני מחייבת את הנאשם לפצות את המתלונן בסך של 40,000 ₪, אשר ישולמו ב- 40 תשלומים חודשיים שורצופים החל מיום 1/6/21 ובכל אחד לחודש לאחריו. אם לא ישלם הנאשם סכום כלשהו במועדו, יעמוד הסכום כולו לפירעון מיידי, ויתרתו תישא הפרשי הצמדה וריבית מהיום ועד ליום התשלום המלא בפועל. הפיצויים יופלו בקופת בית המשפט, ונאסר על הנאשם או מי מטעמו לפנות למתלונן או מי מטעמו לגביו.

למותר לציין כי אין בפיצויים שהושתו כדי לשקף את מלוא נזקיו של המתלונן, והם נועדו כפיצוי ראשוני בלבד.

21. מבלי לפגוע בנהלי שב"ס, ככל שהנאשם יחפוץ להשתתף בהליך טיפולי בשב"ס, מומלץ כי שב"ס ישקול זאת בכובד ראש.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

ניתן היום, ג' ניסן תשפ"א, 16 מרץ 2021 במעמד הנאשם וב"כ הצדדים.